

891.71
2-477

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

მეგრულიშვილი ტატიანა გრიგოლის ასული

მიხეილ ლერმონტოვის შემოქმედებითი მეთოდის პრობლემა
(„ჩვენი დროის გზით“)

10.01.02. – სლავური ლიტერატურა

ავტორეფერაციის
ფილოლოგიის შეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსამავებელი დისერტაციისა

თბილისი

1997

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რუსული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი
ვილიამ გ.ა.

კესახვე:

ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი
თემარელი გ.ა.

თუმციალური ოპონენტები:

Библиотека
Университетского гос. пед.
исследовательского института
иностранных языков
им. Н. Чавчавадзе

წამყვანი ორგანიზაცია –

1. ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი
ქვრივარი გ.ა.
2. ფილოლოგის მეცნიერებათა კანდიდატი,
დოცენტი
ბარამიძე გ.ა.

შოთა რუსთაველის სახელობის
ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი

დისერტაციის დაცვა შედგება "27 მაის" 1997 წ. "11" საათზე
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტითან
არსებული P.10.01 CN.სადისერტაციით საბჭოსსხდომაზე.

მისამართი: თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი № 1.

სადისერტაციო ნაშრომს შეიძლება გაეცნოთ უნივერსიტეტის სამეცნიერო
ბიბლიოთეკაში

ავტორულადი დაიგვავნა "27 მაის" 1997 წ.

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი,
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი
პროფესორი

მ. პიპაჩვევიძე

ნაშრომის აქტუალობა: შემოქმედებითი პროცესების გიპოლოგიური საკითხების გადაჭრის ფონზე ლიტერატურათმცოდნეობაში აქტუალურია რომანტიკული და რეალისტური პრობლემების ირგვლივ კამათი. მიუხედავად იმისა, რომ ამ მოვლენის არსის შესახებ ერთიანი აზრი არ არსებობს, ამიტომაც იგი ერთ-ერთ ურთულეს პრობლემად ითვლება. რომანტიკულისა და რეალისტურის განსაზღვრისთვის ამებად მიმდინარეობს ინტენსიური კვლევა-ძალა, იქმნება ახალი ნაშრომები. ამგვარი ცდები მით უფრო აქტუალურია, რომ დღეს მდლავრად იგრძნობა უკვე შესწავლილი მოვლენების ახალი თვალსაზრისით დამუშავების აუცილებლობა.

კვლევის ამ თვალსაზრისით ლერმონტოვის შემოქმედება და, კერძოდ, რომანი "ჩვენი დროის გმირი" მდიდარსა და საინტერესო მასალას გვთავაზობს. მ.ო. ლერმონტოვის შემოქმედებითი მეთოდის განხილვის ერთ-ერთ შესაძლებელ ვარიანტად გვესახება გავრაზროთ მისი სათანადო ფილოსოფიური ტრადიციების კონტექსტი მხატვრული შემოქმედების ფსიქოლოგიური პროცესთან, მიმართებაში. მეორეც – ესაა ლერმონტოვის მხატვრული ამონვენების შემოქმედებითი პროცესის შესწავლა.

გამოკვლევის ობიექტია ლერმონტოვის პროზის ერთადერთი დასრულებული ნიმუში – რომანი "ჩვენი დროის გმირი", რომელიც საშუალებას გვაძლევს სრულად განვიხილოთ ლერმონტოვის მხატვრული მეთოდის ევოლუცია და რომანტიკულისა და რეალისტურის ურთიერთიმიმართება მისი შემოქმედებითი გზის გარკვეულ ეტაპზე.

ამის გარდა, მხედველობაში მისაღებია ისიც, რომ მთელი მისი შემოქმედებითი მოღვაწეობის ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში ლერმონტოვის მხატვრული ამონვენება მთლიანად ეთმობოდა მარადიულ იერებასა და სახეებს, რომლებიც გამუდმებით განიცდიდნენ აკოლუციას. ჩვენი გამოკვლევის საგანი არის სწორედ ლერმონტოვის შემოქმედების უფრო სრულად ამსახველი მოტივები, რომანი "ჩვენი დროის გმირი"-ს პრობლემატიკასთან დაკავშირებული ლირიკული ლექსები და პირები "დემონი".